

Виходить у Львові що
дня (крім неділь і гр.
кат. съвіт) о 5-й го-
дії по полуночі.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймаються
лиш франковані.

Рукописи звертаються
лиш на окреме жадане
і за вложенем оплати
поштової.

Рекламації незапечатані
вільні від оплати
поштової.

Передплата у Львові
в агенції дневників
пасаж Гавмана ч. 9 і
в п. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на четверть року „ 1·20
місячно „ „ 40

Поодиноке число 2 с.
З поштовою пере-
 силкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на четверть року „ 2·70
місячно „ „ 90

Поодиноке число 6 с.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(До ситуації. — Поворот короля Едуарда
з подорожі. — Події на Балкані).

Вчера відбула ся у Відні заповідана вже
від довшого часу нарада представителів німець-
ких сторонництв з Чехією. Взяли в ній участь
представителі сторонництва поступового, вір-
ноконституційної шляхи, сторонництва все-
німецького, людового і сторонництва т. зв. всхід-
но-німецького. На нараді мало бути ухвалене
утворене народної ради німецької для Чехії. —
З Будапешту доносять, що опозиційне сторон-
ництво, користуючи з положення, в якім нахо-
дить ся угорське правительство внаслідок об-
струкції, розширює між сільським населенем
непокоячі вісти. Іменно оповідає ся населеню, що
правительство опинило ся в безвихідній, примусовій
положенні і що дістане грошей в той спосіб,
що зажадає їх від кас щадничих. В наслідок того в Ваціві населене кинуло ся
на тамошню касу щадничу і в одній дні вий-
мило $1\frac{1}{2}$ міліона корон.

Король Едуард повернув вже з своєї дов-
гої подорожі по чужих краях до Англії. Най-
красша погода сприяла королеві в часі мор-
скої переправи з Шербурга до Портсмуту, де

всі зібрані в порті кораблі витали короля ви-
стрілами з армат. В Лондоні величезні товни
публики дожидалися монарха. На дворець Вікто-
рия прибув кн. Уельський, перший міністер
льорд Бальфур, льорд Робертс і множество ін-
ших достойників. В Лондоні дуже вдоволені
з висліду подорожі, розпочатої під знаком ми-
ра, а в цілі навязана сердечніші відносини
між Францією а Англією, особливо межі на-
родами обох тих могучих сусідніх держав, ко-
тих інтереси дуже часто бувають тотовінні.
Король тепер не вийде з Англії, аж в літі ма-
удати ся на лічені до Гамбурга в Німеччині.

Polit. Corresp. доносить з Константинополя:
Під впливом першого враження тревоги, яку
викликала в султанській палаті і в правитель-
стві вість про події в Солуні, заволоділо в ту-
рецьких кругах чувство роз'ярення не лише про-
тив болгарського населення, але також против
болгарського князівства. Підносять ся голоси
з жаданем, аби Туреччина виступила як най-
остріше супротив Болгарії, добила ся від
болгарського правительства запоруки, що оно
уже найостріших средств против агітаторів
македонських комітетів. Деякі ідуть ще даль-
ше і представляють конечність військової де-
монстрації против Болгарії, аби тим спосо-
бом приневолити її до стереження границь і
спинування діяльності агітаторів на болгарські

землі. Коли ж би такий напір не приніс ба-
жаних наслідків, тоді Туреччина не повинна
стражати ся навіть виповідження війни. На-
страй держава єсть, як кажуть прихильники
тої послідної гадки, для Туреччини користний
і взагалі тепер найвідповідніша пора, аби да-
ти Болгарії науку, яку би довго попамятала.

Однако не можна сумнівати ся, що той за-
горілій настрай щезне і проявлять ся спокій-
ніші погляди на значіння, яке можуть мати
розумно розважені події солунські для даль-
шого поведення в македонській справі. Можна
ділком певно сказати, що шалені злочини со-
луньских анархістів не вспівуть попхнути
управителів турецької політики до воєнних
кроків против Болгарії, котрих наслідки були
би необчислим і що ціла турецька робота об-
межить ся до придавлення македонської воро-
хобії. Особливо можна в особі султана і его
звістних миролюбивих поглядах мати запору-
ку, що пристрастне роз'ярення не буде мати
впливу на постанови, які мають порішити ся
в Константинополі в справі розвязки трудно-
го македонського питання. — До Vessische Ztg.
доносять, що головою ворохобії в Македонії
є звістний Борис Сарафов, бувший поруч-
ник болгарської армії, званий нині македонськими
Болгарами „крадем Борисом“. Побіч него най-
визначнішими членами ворохобичної управи

12)

Новочасні чарівники і чарівниці або Спіритизм і його жертви.

(Дальше).

На примірі з життя нашого народу виділи
ми, які можуть бути перші початки спіритизму.
Передовсім належить до того груба темнота
широких мас, а з нею іде в парі і велика враж-
ливість на непонятні на перший погляд з яви-
ща або й прояви щоденного життя. Темнота
двигає спіритизм. Дальше потреба до него спе-
ціяльних людей, в котрих чи то внаслідок
якогось хоробливого стану, чи якихсь зовсім
природних, але до якогось часу дотичній лю-
дині незнаних прикмет, проявлять ся якісь
фізичні або духові сили і зручності та зро-
бліть з них, так сказати би матеріал здібний,
а наконець потреба ще когось, котрий би чо-
ловік, здібного на медіум умів зручно повести,
вмовити в него якусь надзвичайну силу, що
впрочім не потребує зараз діяти ся в злім на-
мірі, і так зробити з него медіум, а відтак ще
ї використувати его або в спілці з ним широ-
кі маси людей, що вже виходить на обмань-
ство.

Послухаймо ж тепер історії американсько-
го спіритизму, котрий дав основу дотеперішньо-
го спіритизму в цілім світі. Тота сама істо-
рия лише трохи на інший, американський
лад.

Свобода віри і думок в Америці, іменно
же в Сполучених Державах північної Америки,
 стала ся причиною, що там поробило ся таке
множество всіляких сект релігійних, якого не-
ма нігде в світі; можна би хиба ще взяти в
порівнянні Росію, де знов гнет і віроісповідна
нетерпимість та закостеніле православіє викли-
кують подібні прояви. Яко одна із релігійних
сект витворив ся в Америці також і спіри-
тизм. Початок американського спіритизму чи-
слять від марта 1848 р., коли то в Сан Сакра-
менто в Каліфорнії відкрито також золото, а
спіритисти взяли навіть сю подію за добрий
знак для себе. В двайцять літ опісля спіри-
тизм так вже був розширив ся, що дnia 31 марта
1868 р. обходили вже у всіх великих і мно-
гих малих містах Сполучених Держав ювілей
того дня, в котрім „spirits“ (духи) перший раз
зачали порозумівати ся з людьми сего світу.
Всюди відбували ся тоді торжественні збори і
процесії спіритистів.

Спіритисти на зборах в Клевленді, в уділь-
ній державі Огайо телеграфували тоді до спі-
ритистів в Бостоні: „Захід шле віходови при-
віт! З'єднені в діланю, з'єднені у вітчині,
з'єднені в ціли, з'єднені в поступі, з'єднені
в призначенні“. А Бостонці на то відповіли:
„Три тисячі зібраних шлють привіт! Спіри-
тизм триумфує! Славна жде нас будучність!“

В ювілейнім торжестві в Бостоні брали
участь навіть школярі і ідути в процесію
съпівали похвальну пісню, яку уложив був дух
з тамтого світу якогось небіжчика Джона
Перпонта. А один з бесідників, що промавля-
ли на сім торжестві, сказав: „Ше ніколи доси-

не зробила ніяка релігійна або філософічна
система так наглого поступу. Страшна і пов-
на розлуки війна спустошила новий съвіт і
перевернула его від самого споду. Легіони
людських соторінь, съященики, писателі, му-
жі державні, проводирі публичного мінія, сполучились в баталіони, щоби гонити спіри-
тистів. Та дарма! Легіони спіритистичної ар-
мії поступали наперед від одної побіди до другої, мимо смерті, мимо змін, мимо війни і го-
нення. З маленької течії зробив ся океан. Тихе
стукаче заливало грімким хором однайцята
мілонів голосів“. — Деякі бесідники висказували
навіть надію, що слова Христові о „однім
пастыри і однім стаді“ сповниться в той спо-
сіб, що остаточно всі люди стануть разом під
одним, білим прапором спіритизму.

Може бути, що той бесідник, котрий го-
ворив о 11 міліонах, в котрих складали ся ле-
гіони спіритистів, таки дуже переборщив, але
то правда, що „баталіони“ сполучили ся були
до гонення спіритистів. Духовенство всіх ві-
роісповідань виступило проти спіри-
тистів і завело з ними війну на жите і смерть.
Товси підбурені люди нападали нераз на
доми, де відбували ся збори спіритистів, нераз
замікаво люді до домів для божевільних лиши-
для того, що они признавали ся до спіритизму.
Швайцарський президент касаційного трибу-
налу з процесу Анни Роте, Зульцер, може з
гордостию покликати ся на історію американсь-
кого спіритизму, котра показує, що він не
стоїть осібняком в історії. Президент найвис-
шого трибуналу в Нью-Йорку, судия Едмондс,
був також ревним спіритистом, але мусів гір-

єсть якийсь Гельчов, що виробляє динамітові бомби і Корлогонов, властивий шеф штабу Сарафова. — Болгарський посол в Парижі в розмові з редактором часописи *Махін* висказав пересувні думки, що до війни безусловно не приде, не тому, щоби така була воля султана, але з причини рішучого противвоєнного становища держав.

Н О В И Н К И.

Львів дні 9 го мая 1903.

— Погорільцям Любіня великого уділив С. В. Цісар з своїх приватних фондів запомогу в квоті 4 00 К.

— Є. Е. п. Маршалок краєвий гр. Андрей Потоцький повернув нині в ночі з Відія до Львова.

— Стипендія. Ц. к. Намістництво надало опорожнену стипендію з фундації ім. Якова Кульчицького в квоті річн. 360 К почавши від р. шк. 1902/3 Агентори Кульчицькому, учеников I. кл. гімназії Франц Йосифа у Львові, своїкови фундатора.

— Еміграція німецьких кольоністів. З Немирова доносять, що 15 родин німецьких кольоністів в Смолині продало свої ґрунти місцевим селянам і виїмігрувало до Познаньщини, де осядуть на ґрунтах німецької кольонізаційної компанії.

— Розвязане товариства „Ропа“. В році 1898 завязалося в кругах продуцентів нафтової ропи в Бориславі та в інших галицьких місцевостях товариство з обмеженою порукою „Ропа“. Цілю їх було продуктований матеріал вивозити на заграничний торг, оскільки не переробить ся єго у власних рафінериях. Тамтого року наступив в Бориславі несподіваний зрист продукції ропи і заскочив товариство „Ропа“ неприготованим до такого заливу, наслідком чого оно не було в силі підприяти відповідні средства, щоби з'ужиткувати ділу пресудку. В рафінерах товариства назбиралося ропи понад міру, ціна продукту упала нечувано низько і товариство стало перед своєю рукою. Серед таких некористних

обставин члени товариства „Ропа“ виповіли свої зобовязання, а інші оногдаших загальних зборах предсідатель заповів, що на нових зборах дня 14 с. м. поставити ся внесене о розвязанії того товариства. На місці „Ропи“ має повстati акційна спілка з тою самою задачею.

— На політехніці у Відія прийшло оногди до бійки межи студентами народними а католиками. Ректор загрозив, що коли бійка ще раз повториться ся, то заборонить студентам носити відзнаки.

— Смерть ученого. В Любляні погиб трагічною смертю відомий словінський історик, проф. Семен Рутар. Дня 4 с. м. вечером прийшов до дому із запаленою съвічкою вийшов на уступ, де поставив съвічку на підлозі. Від полуміни съвічки заняла ся вовнина сорочка. Проф. Рутар вбіг до кімнати і там упавши на землю, сконав наслідком ран від попарення.

— Дорога забава. В угорській касіні народнім в Будапешті виграв в бакарата якийсь Юст 2,400.000 К.

— Огні. В Ілавчу повіта теребовельського вибух оногди огонь в домі господаря Іллі Дзюби і перенісся на сусідні будинки, внаслідок чого згоріло пять згород. Загальна школа виносить 7600 К, а лише три погорілці були обезпечені на загальну суму 3000 К.

— Кости з перед 200 літ. В горішній часті ул. Личаківської у Львові добули оноді робітники при копаню каналових ровів множство людських костей. Начислено 22 великих людських черепів. Др. Електорович орік, що ті кости могли лежати в землі около 200 літ, а черепи належать до людей татарського походження. На однім черепі було видно з передньої сторони велику шпару, зроблену імовірно шаблею. Кождий череп має ще здорові, великі і всі зуби. Без сумніву є се кістяки Татарів, що облягали перед більше як двісті літами місто Львів.

— Злодійска штучка. До одної з париських книгарень прийшов сими дніми якийсь елегантно убраний, молодий панок і зажадав книжки оповідання Бальзака. Помічник книгарський здомінів з полички одно вже старе, а нині дуже рідке видане оповідань сего писателя, украсене многими, артистичної варгости рисунками та подав книжку гостеві. Панок оглянув книжку і спітав о єї ціні, а коли помічник книгарський сказав, що 40 франків,

молодий панок відповів, що то ему за дорого, може би книгарня що спустила. Помічник книгарський сказав ему, що сам не може ічого опустити, але нехай він піде до самого книгаря, котрий сидить в кімнаті в третій кімнаті, то може той щось ему опустити. Панок взяв книжку і пішов до кімнати. Прийшовши там сказав книгареві, що має ціну книжку на продажі готові продати, бо ему тепер потреба конче гроши; при тім показав книгареві ілюстровані оповідання Бальзака, та сказав, що продаст ту книжку за 25 фр. Книгар аж зрадів, почувши, що можна таке цінне діло купити так дешево, отже не торгуючись, заплатив за ню а панок діставши гроші, винісся чим скорше із склепу. По хвили увійшов книгар з кімнати до склепу і дав помічникові куплену так дешево книжку та сказав, щоби він поклав на поличку, де стоїть подібна друга. Аж тепер вияснила ся річ і показала ся не аби яка штучка злодія, котрий продав книгареві його власну книжку.

— Самоубийство. Вчера оконо 2 год. по полуночі підрізав собі на площи повістовій Емунд Райф, канцлер судовий, жили на обох руках і внаслідок упливу крові згинув на місці. Самоубийник мав 33 літ, був жонатий і мешкав при улиці Лазаря ч. 7; при нім найдено книжечку уділову львівського товариства урядників на 610 К і готівку 30 К 98 сот. Причина самоубийника незвістна.

ТЕЛЕГРАМИ.

Париж 9 мая. Вчера відішли до Солуя два французькі воєнні кораблі.

Софія 9 мая. Тутешні часописи доносять, що кн. Фердинанд занедужав за границею небезпечно на запалене горла.

Білгород 9 мая. Сербські часописи прinesли близькі вісти о кровавих подіях в Монастири, де в середулучила ся експлозія коло складу пороху. Улиці Монастиря представляли образ страшного знищення, крім того прийшло до уличної борби, в часі котрої Турки убили кількох християн.

ко за то відпокутувати, бо єго усунено за то з посади. Та й американська праса виступала, бодай в перших початках дуже остро проти спіритистів, котрі знов з великою відвагою та витревалостю боронилися від своїх напастників.

Але небезпечніші вороги знайшли ся таки серед самих спіритистів. Серед них видобулися на верх люди, що за всяку ціну хотіли верховодити, люди пристрастні, розпустні і захланні, виступили пророки і крикуні та довели до того, що новій науці грозив вже упадок, а одна з противників спіритизму газет написала тоді: Нам не треба вже виступати проти спіритизму, бо він сам себе убиває потребує вже більше нічого робити, як лише приготувати посторонки, на котрих бівін сам себе міг повісити. Але спіритизм таки не повісив ся, а проти нього поборов всі трудності і став ширити ся щораз більше і то вже не лише в Америці, але навіть і в Європі, головно в Англії, Франції і Бельгії а по трохи і в Німеччині.

Найзважітіше зачало духовенство виступати проти спіритизму, а то головно для того, що спіритисти в перших початках були за всякий поступом і за свободою як на полірелігійним так і політичним та науковим; они були противниками невільництва і приймали до себе навіть і невільників; на їх зборах промавляли нераз мурилки і мурини. Для того не помагало їм то нічого, коли они у відповіді духовенству говорили: „Також ціла біблія, і старий і новий завіт, повні спіритизму. Та й ми учимо то само, що і ви, а то, що дух чоловіка не гине разом з тілом, ми ставимо на то навіть дійстні докази“. На то відповідало

ім духовенство: „Біблійний спіритизм від Бога, а модний від сатани“. Спіритисти знов брали на ті слова до помочи науку та казали: Спіритизм зовсім не тикає віри; до нас належать люди всіх станів, всіх віроісповідань. Ми не творимо ніякої церкви, не маємо священиків, не заводимо ніякого обряду. Нам не розходить ся о віру а просто лиш о наукові розсліди, о такі, які робить ся при помочі дальновидів і дрібновидів, котрі розкрили би перед нами незнані нам доси съвіти, один безконачно далекий а другий безконечно маленький.

Але й учени так само як і духовенство не хотіли слухати нової науки та виступали проти неї, а о тім, щоби они брали ся єї розслідувати, не хотіли нічого й чути. Дарма, що спіритисти ім говорили: Коли ви речі саме не розслідили, то і не маєте права о ній говорити. Годі мільйони дорослих людей називати здурівшими або затуманеними а трийця тисячі медій обманцями. Робити так, нерозслідивши речі, було би такою самою легкодушностю або несправедливостю як та, коли змушувано Галілея, щоби відклікав то, що земля обертає ся, або як коли би Сімона де Ко, того, що відкрив силу пари, замкнено до дому божевільник, або як коли би кто сказав, що парове судно Фультона то глупота а телеграф Морзе то гумбуг!. Скажіть комусь, хто не знає нічогось про електричний телеграф, що ви винайшли такий спосіб, що можете за годину одержати відповідь від людів з протилежного боку землі — а він скаже вам, що ви хочете его дурити. Скажіть комусь, котрий того не знає, що ви знаєте такий спосіб, котрим можна розслідити, з чого складає ся сонце — то він вас висміє. Огже

самперед річ, заки станете ві висмівати та поборювати.

В шість лт по тім, як духи з тамтого світу зачали цуканем давати знати о собі, передано конгресови у Вашингтоні петицію з підписами 15.000 людей всіляких станів з тим, щоби конгрес установив комісію, котра би розслідула спіритистичні прояви. На першім місци в тій петиції був підпис сенатора Тальмадж, а генерал Шльд обіцяв ся передати ту петицію конгресови і промавляти за нею. Він додержав слова, але в такий спосіб, якого ті, що підписували петицію, ледзи чи сподівали ся.

Генерал Шльд розповів насамперед коротко зміст петиції: що в різних сторонах многі люди добавили вже від давна якісь дивні з явища, н. пр. якось тайну силу, котра проявляє ся в той спосіб, що їдності і дивгає тяжкі предмети, або що викликує съвітло у всіляких крамах, якісь дивні голоси і т. д., а котра стоїть очевидно в суперечності зі звістними правами природи. Одні пояснюють ті з явища в той спосіб, що згадують ся якож доси незнаюї сили, подібно до електричності, а другі кажуть, що то духи померших в той спосіб дають живим знати о собі. Огже в петиції просять, щоби ту справу розслідити, бо кажуть, що такі тайні сили призначенні на то, щоби змінити услівія нашого життя, віру і філософію століття і правління съвіту.

По тім додав Шльд: Я поставив собі за правило передавати сенатори кожді петиції, котра написана чесними словами і не обідає приличності. Але коли я сповинив свій обов'язок, то нехай мені вільно буде висказати мій погляд, що коли в теперішніх часах сед-ред значої часті нашої суспільності запану-

• **История Mapnica (отечественный фармацевтика).**

Geen laarnebaa pikkus reaunihax. Loodage Göögierekkinn loajuhinnaap y Jõpore,

CTEVA

ЖИЛНЕГЕ ВА ТИГ ОНЬОГСИИ КНЭПОГОЛО ИЛЭХИНДИ

Ho "Hapohoi Tacouncu", i "Iabettu Jibribekoi", Moke

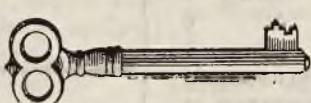
Hinrik Kjaerinx i Saarpanhinx.

Upunname upemympatty i oljomeneha jto bix ihEB-

Y Jlbrobi, nacæk Labcmaha ፭. ፭,

CT. GOKOJOBCKOLO

Lobha alenā ūbehnīb

A. O. M I T O K I
MURKABHNX
MINO GEE BCKHNX
HANIALEMREME
A TIN CANNIN
BHATATHNME,
HAN

Bchuan Ao Haoyta.

Smaroxophili

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РСФСР

**Unit 23 & Mebananimm
Perry Apartments:**

30-TO BEPECHIR.

8 TYPGRAPHIEN

PERMANENT, NOZARPA, NICE
HUMPOORN, TORCHETTE, ACTINA,
ICXIALC, CHAGOCOTN XEJNOHQL, HE
AYTIN CEPUA I KJOZGY AREA.

BRUNNEN VERLAG

TYPEKABIN